

Országos

Körösvidék
Magyar Nemzeti Múzeum
Hirlaposztálya
VIII. Múzeum krt. 11. 16. Bud. post.

Országos

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Szent István-tér 18. Telefon 60.
Postatakarékpénztári csekk száma: 34-141.

Felelős szerkesztő:
MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak:
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő
Egyes szám ára 10 fillér.

Trianon évfordulóján

Irta: Ivánffy Tamás

Egy kartonlapon fekete mezőből hófehéren csillannak fel a történelmi Magyarország ezeréves határai. Azokon belül ismét fekete folt közepén Magyarország történelmének legszomorúbb, legébebiáltóbb napja: 1920. június 4. az a nap, amelyen a világ lelkiismeretének legfeketébb foltja: Csonkagyarország Trianonban megszületett. A fekete mezőben egyetlen szó: Emlékezzünk! — Ime ez a kartonlap, amelyet a Magyar Nemzeti Szövetség tízezer és tízezer számban saját költségén terjeszt az egész csonkagyarországon, úgy-hogy az ország legmesszibb, legkisebb, legeldugottabb falujában is feltűnő helyen figyelmeztesse a járókelőket: „Magyar testvér, bármennyi a dolgod, bármily sietős az utad, bármennyire feltörte válladat az élet keresztje, állj meg egy pillanatra és emlékezzél!” — Emlékezz vissza, hogy ez a dátum: 1920 június havának negyedik napja szived falán úgy izzék, miúta a hóhér tüzes vassal égette volna be 15 évvel ezelőt, úgy-hogy e sebet egész életeden át érezzed sajogni, kínjáról egy pillanatra meg ne feledkezzél és szenvedésedet még a sir mélye se enyhítse, ha hamvaid az anyafölddel egybevegyülnek!

Fekete mezőről szűzfehéren domborodik ki Nagymagyarország! Nagymagyarország, a mi menyországunk, a mi legédesebb álunk, a mi emésztő vágyunk, a mi életrekeltnök a mai tetszhalálban, a mi bizodalunk, a mi reménységünk, a mi egyetlen éltető célunk és mindennek, amire életünkben halálunkban törekszünk: a foglalata, a betetőzése!

Fekete mezőn hófehér betűk: Emlékezzünk! Patyolatfehérek, mint a lobogó selyme, mint az igaz magyar lelke, mint a magyar jellem, mint a magyar igazság!

Egy szóban összesűrűsítve minden szenvedés, melyet az ég reánk mért, minden gyalázat, amellyel ősi, szűzfehér lobogónkat bemocskoltak, minden rágalom, amelyet édes hazánk földjéről eloroztak, minden ostorcsapás és meghurcoltatás, amelynek kíséretében tőlünk elszakított véreinket Trianon keresztjére feszítik, minden fekete felhő, amely több, mint husz év óta a szegény magyarok egére tornyosul, minden minden, aminek gyász, fekete gyász a neve és foglalata.

Magyar testvér, állj meg e táblácska láttára, sóhajts egy nagyot és tégy magadban fogadalmat: „Mi nem felejtünk, mi nem felejt-

hetünk!” Gondolj Petőfi szent igéire:

„Mit rá kentek a századok,
Lemossuk a gyalázatot!”

Magyar testvér, kit az ág is megtép, ki a kifogyhatatlan szenvedések országutját járod, fogadd meg, hogy minden erőt, minden képességedet, piros vérednek minden csöppét, tehetségedet, akaratodat, megfontolásodat, elszántságodat, meg nem alkuvásodat, izzó dacodat és amit első helyen kell említeni: a Magyarok Istenébe vetett minden hitedet, reményedet és bizalmadat egy cél szolgálatába állítod és talán még fokozottabban a jövőben, mint a 15 esztendő

multadban és ez: A Magyar Igazságért folyó harc szolgálatába!

Ha ezt erősen megfogadod és be is váltod, akkor ez az egy szó: Emlékezzünk! többet szolt lelkedhez, mint minden ékesen szóló beszéd. Akkor zaklatott nappalodban, nyngtalan álmaidban vígaszul hallani fogod a költő szavát:

„Az nem lehet, hogy annyi szív
Hiába onta vért
S keservben annyi hű kebel
Szakadt meg a honért...
Es jönni fog, mert jönni kell
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádás epedez
Százerek ajakán!”

Páris attól fél, hogy Németország eltörli a rajnai öv semlegességét

Páris, június 3.

Azt hiszik, hogy a francia-szovjet egyezményvel kapcsolatban Németország ürügyet keres arra, hogy a rajnai öv semlegességét egyoldalúan eltörölje. Az Echo de Pa-

ris írja, hogy Németország októberben hivatalosan megszűnik a Népszövetség tagja lenni és a német kormány ez alkalmat felhasználja a locarnói egyezmény intézkedéseinek megszüntetésére.

Szükségrendeletekkel akar kormányozni Bouisson

Páris, június 3.

A francia belpolitikai helyzettel kapcsolatban új terv merült fel. Bouisson miniszterelnök hír szerint azt tervezi, hogy a rendkívüli felhatalmazást a parlamentől csak október 31-ig kéri meg és június 9-től a rendkívüli felhatalmazás le-

jártáig szünetre küldi a képviselőházat. Ez alatt az idő alatt a kormány szükségrendeletekkel léptetné életbe a tervezett pénzügyi intézkedéseket és azokat csak utólagos jóváhagyás végett terjeszté október 31. után a Ház elé.

Módosítani kell a locarnói egyezményt

London, június 3.

A francia-orosz szerződés ügyében tett német előterjesztésről a «Daily Telegraph» azt írja, hogy illetékes körökben nem hagyják figyelmen kívül azt a körülményt, hogy szükséges a locarnói egyezmények új megfogalmazása.

A légügyi egyezmények tárgyában addig nem kerülhet sor közvetlen tárgyalásokra, amíg az alapvető kérdéseket nem tisztázzák. El kell dönteni, vajjon a locarnói szerződést kiegészítő egyszerű kölcsönös

támogatást biztosító szerződést kösenek-e, vagy hogy megállapodjanak a légi háború korlátozásában és emberesebbé tételében.

Hitler kijelentéseivel kapcsolatban az angol külügyminisztérium más szempontokból is vizsgálat alá vette az európai politikai helyzetet. Az angol kormány által levont következtetésekről azonban mindaddig nem tesznek nyilatkozatot, míg az új Baldwin-kormány hivatalba nem lépett.

Vetőmagot kapnak az orosházi jégverés károsultjai

Azok a borzalmas jégverések, amelyek a múlt hét folyamán v. nulltak át az országon, a fagykár által legtöbbet szenvedett Békés vármegye területének egy részét

sem kímélték meg. A kitűnő búzatermő orosházi határ vidékén, amint már jelentettük, közel háromezer hold termését semmisítette meg a jég, amely cserepeket

is tört, ablakokat vert be és megromgálta az úljában volt házak falát is. Egész Orosháza lakóinak körében nagy megdöbbenést és szomorúságot keltett a rettenetes pusztítás, amely érzékeny veszteséget jelent a virágzó Orosháza életében.

Vasárnap kerületében tartózkodott Csizmadia András m. kir. gazdasági főtanácsos, a kerület országgyűlési képviselője, akitől megkérdeztük, hogy milyen támogatásban részesülhetnek az orosháza-vidéki jégverés károsultjai. Csizmadia András — mint mondta — eljárt az illetékes hatóságokkal együtt a földmivelésügyi minisztériumnál, hogy megfelelő mennyiségű tengeri és köles vetőmagot osszanak ki a rászoruló károsultoknak. Értesülése szerint a kiutalás már meg is érkezett az alispáni hivatalhoz, akit utalt mennyiség azonban kevésbb annál, amit kértek. Ezen felül természetesen, méltányos adóelengedésben és pénzügyi kedvezményekben részesülnek az arra rászoruló károsultak.

Budapest ma választja törvényhatósági bizottsági tagjait

Budapest, június 3. A fővárosi törvényhatósági választások során a tegnapi első napon a választók 40 százaléka szavazott le. A szavazást este 9 órakor zárják le és az eredményt kedden hirdetik ki.

Magyarország pénzügyi helyzete

Budapest, június 3. A magyar pénzügyi helyzetre vonatkozó 1935. évi áprilisi pénzügyminiszeri közlemények szerint áprilisban az állami közigazgatás kiadása 62.2 milliót, bevétele (a kölcsönkezelés bevétele nélkül) 51.1 millió pengőt tett ki, vagyis az állami közigazgatás kiadásai 11.1 millió pengővel haladták meg a bevételeket.

Az összes állami üzemek áprilisi kiadása együttvéve 32 millió pengő, bevétele pedig (a kölcsönkezelés bevétele nélkül) 25.9 millió pengő volt, vagyis az üzemeknél együttvéve 6.1 millió pengő kiadási többlet jelentkezett.

Meg akartak olni Uruguay elnökét

Montevideo, június 3. Uruguay elnöke ellen tegnapi merényletet kíséreltek meg. A revolver-lövések következtében Ferro elnök csak könnyebben sérült meg. A merénylőt rendőrök szabadjutották ki a tömeg kezei közül.

Svájc megmarad az aranyalapnál

Svájcban vasárnap népszavazás volt, melyen döntöttek arról, hogy leszállítsák-e a svájci frank aranyvalutájának pénzlábat. A népszavazás az aranyalap fenntartása mellett döntött.

„A reménység tart meg minket!”

Raffay Sándor ág. h. ev. püspök
utja Békés vármegyében

Raffay Sándor ág. h. ev. püspök Békés vármegyében tartózkodik. Vasárnap Szarvason volt az öregdiákok ötvenéves találkozója, ahonnan délután 3 órakor érkezett meg a motorvonattal Orosházára, ahol a megkezdődött év. konferencián vesz részt. A pályaudvaron a hívek nagy tömege, az egyházi és a községi előjáróság fogadta ünnepélyesen. Dr. Bulla Sándor községi főjegyző üdvözlő szavaiban utalt arra a csapásra, amely Orosházát a napokban érte s amely után Orosháza lakossága vigasztalásra, buzdításra, segítségre vár.

Raffay püspök megindultan, együttérző, vigasztaló szavakkal válaszolt.

— Nem az a fontos — mondta —, hogy mi van a testnek, hanem az a fontos, hogy mi van a léleknek. Igaza van Pál apostolnak, aki azt mondja, hogy «minket a reménység tart meg». Adja Isten, hogy az együtt töltött napok erősítsék itt is a reménységet, az Istenbe vetett hitet és az egymás iránti segítő szeretetet. A pályaudvari fogadtatás után hosszú kocsisor kísérte be a püspököt a községbe.

Ismeretekben gazdagodva hazaérkezett a fiupolgári iskola tanulmányi csoportja

Megírtuk, hogy május 28-án Hajdu Mihály és Csoma Gyula tanárok vezetésével negyvennyolc fiupolgári iskolai növendék tanulmányutra indult a Dunántúlra.

A tanulmányi csoport Győr város, Veszprém, Balatonfüred, Tihany és Siófok nevezetességeit nézte meg. A vadregényes, gyönyörűségekre szűcsű Cuha völgyén gyalog mentek át.

A tanulmánycsoport feledhetetlen élményekkel, ismeretekben és tapasztalatokban bőségesen gazdagodva, egészségesen, felfrissülten vasárnap érkezett haza Békéscsabára.

Megváltoztatták a román alkotmányt

Londoni jelentés szerint Károly román király a román alkotmány megváltoztatásával akarja hatalmát megszilárdítani. A király nevezné ki a szenátus egyik felét és a szenátusnak jogában állana feloszlítani a Házat.

Élethelének az egységes cukorárak

Olcsóbb lett a cukor Békéscsabán

Több ízben megemlékeztünk arról, hogy a pénzügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg elhalászta a cukorárak egységesítését, mégpedig azért, hogy megszüntesse azt az áldatlan árrombolási harcot, amely a budapesti kereskedők között dúlt.

A cukorárak egységesítése folytán Budapesten drágább, a vidéken azonban olcsóbb lett a cukor. Hosszú tárgyalások után, melyekbe a vidéki érdekeltségeket is bevonták s melyen Békéscsabáról Szelner Antal vett részt, a következő egységes árakat állapították meg: kristálycukor kg-ja az eddigi 136 fillér helyett 132 fillér, a kockacukor kg-ja az eddigi 144 fillér helyett 138 fillér, a porcukor kg-ja az eddigi 144 fillér helyett 135 fillér.

Békéscsabán tehát az eddigi áránál a kristálycukor 4, a kockacukor 6, a porcukor 11 fillérrel lett olcsóbb. Az egységes cukorárak június 1-én léptek életbe.

Huszonkétmillió métermázsa búzatermés várható az idén

A félhivatalos statisztikai hírszolgálat a földművelésügyi minisztérium becslése alapján előre kiszámította a termés valószínű nagyságát. Ennek eredménye szerint az idén húszmillió métermázsa búzatermés várható, négy millióval több, mint amennyi a tavalyi volt.

Miután pedig a hivatalos becslés megjelenése, május 22-ike óta, az esőzés igen sokat használt a búzá-

nak, az előzetes becslés eredménye is többre taksálható, illetve 21—22 millió métermázsa búzatermésre lehet számítani.

A tényleges eredmény természetesen még attól is függ, hogy a beérésig milyen lesz az időjárás s tül bő csapadék, vagy túl meleg nem fogja-e károsan befolyásolni a mennyiséget és minőséget.

Elindultak a levegte-távlovaglás résztvevői

Hétfőn reggel nyolc órakor indultak el Puhász Elemér őrnagy és Hajtman András lovas-oktató vezetésével a tíz napig tartó levegte-távlovaglás résztvevői Békéscsabáról, a 101-es emlékoszloptól.

Az indulásnál megjelentek vitéz Jánossy Gyula polgármester, mokcsai Mokcsay Dezső ezredparancsnok, vitéz Kálóczy András alezredes, Szegedi Ottó alezredes, dr. Medovarszky Mátyás főjegyző, Krizsák Odön tanácsnok, testnevelési vezető, Hudy József bankigazgató, dr. Reisz József ügyvéd, Keresztes Andor rendőrtanácsos, Zahorán Pál gazdasági tanácsos, Bodnár Zoltán ny. huszárszázados, vitéz Katona Endre százados és Polner Odön felsővezető gazdasági iskolai tanár.

Vitéz Jánossy Gyula intézett rövid, tartalmas beszédet a távlovaglás résztvevőikhez. Méltatta Puhász Elemér őrnagy érdemeit, aki fáradhatatlan ügybuzgalmával megszervezte a távlovaglást, majd a távlovaglason résztvevő levontékhoz szólt. Hangsúlyozta előttük, hogy ez a távlovaglás több a sportnál.

A polgármester szavai után a csapat tisztelgett a hősi emlékmű előtt, majd díszmenetben elvonult

a megjelent polgári és katonai előkelőségek előtt.

A távlovaglason Puhász Elemér őrnagy és Hajtman András lovas-oktató vezetésével a következő levonték — valamennyien gazdai-fajak — vesznek részt: Lauvrinyecz János, Lauvrinyecz György, Lauvrinyecz Mátyás, Krizsán János, Hudyecz György, Szlancsik András, Sicz Pál, Csicszej Pál, Gálik György, Krátki András, Hankó György, Bohus K. Pál, Maczák Pál, Fabula Mihály és Hankó András.

Az útirány: Békéscsaba—Csanád-apáca—Tótkomlós—Makó—Hódmezővásárhely — Csornopuzsza — Mágocs—Orosháza—Csorvász—Békéscsaba. Mezőhegyesen a csapat csatlakozik a Horthy-féle országos távlovaglás résztvevőikhez, kikkel Orosházáig együtt tart, onnan elváltak tőlük s június 12-én érkeznek vissza Békéscsabára.

A távlovaglókat mokcsai Mokcsay Dezső ezredparancsnok, vitéz Kálóczy András alezredes, Szegedi Ottó alezredes, vitéz Katona Endre százados, Bodnár Zoltán ny. huszárszázados, Hudy József bankigazgató és Polner Odön felsővezető gazdasági iskolai tanár elkísérte a város határáig.

Kakasszék — az Alföld kincse

Minden külföldi gyógyulási eredménnyel veleszzenek a kakasszéki fürdő eredményei

Amióta Magyarországot megenszították, egyre nagyobb erővel fordul a közönség figyelme az Alföld természeti kincsei s eddig kélőképpen ki nem használt gyógyhelyei, gyógylényezői felé. Sajnos, még mindig vannak olyan megrögzött külföld-imádók, akik még akkor is kiviszik pénzüket, ha semmi más nem készletet őket erre, mint a divatmajmolás és a feltűnési vágy

Annál bátrabban állíthatjuk ezt, mert a nyári üdülésre és a fürdőhelyek által szerezhető gyógyulásra kiválóan alkalmas helyekben ma már a csonka haza és maga az Alföld sem szűkölködik, tehát alig lehetnek olyanok, akiknek komoly ok miatt kellene a csonka határon kívül eső gyógyfürdőt felkeresniük.

Méltán említhetjük az alföldi

gyógyfürdők sorában — gyógyhatás szempontjából — első helyen a Békéscsaba—szegedi vonalon, Orosháza és Hódmezővásárhely között fekvő Kakasszék-fürdőt.

Évről-évre alkalmunk van figyelemmel kísérni ennek a gyógyhelynek a rohamos fejlődését és alkalmunk van hallani, vagy olvasni azokat a magasztaló véleményeket, amelyeket részint a Kakasszéken elért gyógyulásukért hálálkodó fürdővendégek, részint pedig a különböző, kiváló tekintélyű szakorvosok nyilvánítanak Kakasszék-fürdő vizének bámulatos gyógyító erejéről. Kakasszék az áldott magyar Alföld ringó búzamezői között, barátságos, csendes, akáclobos tanyák birodalmában várja már a most megkezdődött idényben is vendégeinek seregét.

Fiatal, üde parkja telve madárdallal és virágillattal, a kenyérfőző mezők tiszta, balsamos levegője és gyógyító, idegnyugtató csendje leng körülötte és hatalmas, modern, kényelmes szállodája ennek az elbűvölő, bájos csendbirodalomnak a közepén is bőségesen nyújtja mindazokat az üdítő szórakozásokat, amelyeket a társas együttlét egy fürdőtelep szállodájában nyújthat.

Kakasszék kincse mindezek mellett az a ma már

messzeföldön híressé vált gyógyvize, amely magas só-, vas- és jód tartalmánál fogva különböző megrögzött, súlyos betegségekben szenvedőknek nyújt gyógyulást.

Kincse továbbá az a kiváló szakorvosi kezelés, amely Genersich Antal dr. egyetemi magántanár, kórházi igazgató-főorvos és Kóti dr. orvos irányítása mellett történik, lehetővé teszi ennek a gyógytényezőnek minden fürdőző számára a legmegfelelőbb módon való kihasználását.

Az eddig Kakasszéken, illetve a kakasszéki fürdő használata következtében meggyógyult betegek írott hála nyilatkozatainak tanúsága szerint

rheumás, csúzos, köszvényes, izom- és ízületi megbetegedések, különböző bőrbetegségek, női betegségek, ideggyengeség, lábfájás és nyílt sebek meggyógyítására ad csodálatos lehetőséget a fürdő használata

és úgy az itt felsorolt betegségekben szenvedőknek, mint a fejlődésben visszamaradt gyermekeknek, valamint gyengeszívű, vagy testileg legyöngült egyéneknek teljesen feleslegessé teszi drága luxusgyógyhelyek felkeresését.

A szanatóriumi melegfürdőkön kívül a nyári üdülést keresőket szépfekvésű, hatalmas, ugyancsak gyógyvizű strandfürdő várja.

Kakasszék fürdőidénye május 1-től október 1-ig tart s most, a kedvezőtlen időjárás miatt áldozócsü-törtökön nyílt meg ünnepélyesen a fürdőtelep, amely szeretettel és gyógyulással várja úgy szállodájába, mint a telep környékén levő szép villákba és barátságos, vendéglátó tanyákra a fürdővendégeket.

A „Gyóni Géza” Bajtársi Egyesület tiltakozása a trianoni békediktátum ellen

A «Gyóni Géza» Bajtársi Egyesület hétfőn este fél 9 órakor, egyetemesi helyiségében nagytáborot tart, melyen tiltakozni fog a trianoni békediktátum ellen. Az 1920. június 4-én létrejött s Magyarországot feladaboló békediktátumról Aradsky György vezér emlékszik meg.

CSABA MOZGÓ

Június 3—4, hétfőn fél 7, fél 9, kedden fél 7, fél 9 órakor

Hétfőn a fél 7 órai előadás zóna. — 16 éven felülieknek.

Fehér asszony a pokolban

Charles Laughton Carole Lombard

A hátsó-indiai dzsungel exotikus birodalmába került szrelemes emberpár harca az új életért, szabadulásért és boldogságért

Oregoni pokol Zane Grey vadnyugati története.

Az „Éneklő Ifjúság” hangversenye

Mint már jeleztük, Békéscsaba város tanulóifjúsága pünkösdi első napján együttes kórus-hangversenyt rendez délután fél 5 órakor a Városi Színházban. Közel 1600 tanuló 10 iskolából vesz részt a hangversenyen, részben önálló számokkal, részben közös kórusokkal. A hangverseny műsora, pár klaszikus számtól eltekintve, magyar — még pedig igazi magyar-kórus művekből lesz összeállítva és olyan élményt nyújt a közönségnek, amely városunkban még nem volt. A nagy érdeklődésre való tekintettel, jegyekről jó lesz előre gondoskodni.

Questa városa eltűnt a föld színéről

**Kihirdették az ostromállapotot,
mert rablók garázdálkodnak
a romok között**

Londoni jelentés szerint a beindult földrengés halálos áldozatainak száma 40.000. Magában Questa városában több, mint 25.000 ember vesztette életét. A földrengés Questa városát a föld színéről feltette egyenlővé.

Feladták azt a reményt, hogy a romok között élőket találjanak. Eddig 3000 halottat ástak ki a romok alól, több mint 20.000 halott a beomlott házak törmelékei alatt van. A lakosság rémületét növelte, hogy tegnap újabb földlökéseket észleltek, amelyek nagy földesuszamlásokat idéztek elő. Fosztogatásra kész törzsek közelítették meg a várost, ezeket azonban angol bombavető repülőgépek távozásra kényszerítették.

London, május 3. Questa lakóit újabb földrengés és földlökés tartotta rémületben. A 69 km-re fekvő tűzhányó kitört s hamut és lávasót szórt ki.

Újabb jelentések szerint Questa város romjai közül kénköves füst tör elő. Húszezer főnyi katonaságot mozgósítottak, mert a szomszédos nomád törzsek fosztogatni kezdtek. A hatóságok elrendelték a hadiállapotot. Minden gyanús egyént a helyszínen agyonlőnek. Az életben maradtak közül az elszennvedett borzalmak hatása alatt sokan megőrültek. A halottakat máglyán égetik el, mert sem hely, sem idő nincs a temetésre.

Időjárás

**A békéscsabai meteorológiai
megfigyelő állomás jelentése
1935. június 3-án délben**

Hőminimum + 11° C^o
Hőmaximum + 23° C^o
A föld felszínén + 10°5
Légnyomás 761,1 mm.
Csapadék 0°0 mm

**A budapesti meteorológiai intézet
jelentése:**

Várható időjárás a következő 24 órára: Gyenge déli légáramlás, változó felhőzet, helyenként záporosó, zivatar, esetleg jégeső, a hőmérséklet emelkedik.

— **Jelentkezés az erdőőri és vadőri vizsgálatokhoz.** A folyó évi augusztus hó 1-én kezdődő erdőőri és vadőri vizsgálatra becsútlás iránt ez évi június 21-ig, az előkészítő tanfolyamra való felvétel iránt pedig június hó 15-ig kell a kérvényt a debreceni m. kir. erdőigazgatóságához benyújtani. Részletes felvilágosítások bármely m. kir. erdőhivatalnál, erdőfelügyelőnél, vagy magánál az erdőigazgatóságnál nyerhetők.

Megtört Szemenyei Lajos és beismerte, hogy ő ölte meg Vraukó Andrásnét

**Azzal védekezik,
hogy az asszony beleegyezésével történt a gyilkosság**

A Szemenyei—Vraukóné-féle erzsébethelyi véres szerelmi tragédia a befejezéshez közeledik. Ezt igazolja az a körülmény, amely vasárnap az ügyben Békéscsabán lejátszódott. Mint megírtuk ugyanis, vasárnap Békéscsabára hozták a gyulai közpórházban ápolt Szemenyei Lajost. Szemenyei Lajos kevéssel Békéscsabára érkezése után, kihallgatása alkalmával beismerte, hogy ő ölte meg Vraukó Andrásnét az emlékeztetés nap délelőttjén. Azt azonban tagadja, hogy tőle indult volna ki a gyilkosság gondolata. Azt vallotta, hogy Vraukónét saját kérésére, illetve beleegyezésével ölte meg. Szemenyei Lajossal egyébként

beismerő vallomása után, még vasárnap délután rendőri bizottság szállt ki Vraukóék Könyves-utcai lakására, a gyilkosság színhelyére, ahol Szemenyeivel eljátszották a gyilkosság lefolyását.

Szemenyei — mint vallotta — az ágy szélén ülő Vraukóné nyakát élesre fent borotvával elvágta. Utána hazament, de a saját nyaka elvágására már nem volt elég ereje.

A helyszíni szemle után Szemenyeit — akinek sérülése már gyógyulóban van — visszavitték a rendőrségi fogdába. Ott várja be további sorsát. Addig, amíg a rendőrség a nyomozást be nem fejezi, Békéscsabán marad.

HIREK

— **Eljegyzés.** Benedek Klárit eljegyezte Paller Sándor. (Minden külföldön értesítés helyett.)

— **Pályadíjat nyert egy békéscsabai tanárjelölt.** Boros János IV. éves math.-fizika szakos tanárjelölt, aki Békéscsaba városától ösztöndíjjal élvez, a szegedi egyetem évről-évre „Kristályok elektromos vezetőképessége egyoldali nyomás alatt” című munkájával egyetemi pályadíjat nyert. Boros Jánosnak ez már második pályadíjnyertes munkája.

— **M. kir. Gazdasági Népiszkolában** (Vágóhid mellett) az évről-évre vizsgálatok június hó 5-én délután 2 órától 6-ig, 6-án délelőtt 8—1-ig lesznek. Mindkét napon a kézimunkakiállítás megtekinthető.

— **Háromszáztizenhat pengő gyűjtött a Szociális Misszió Társulat.** A Berényi Antalné elnöknő kiváló vezetése alatt álló békéscsabai Szociális Misszió Társulat a jótékony egyesületek hölgyeinek közreműködésével vasárnap urnás gyűjtést tartott Békéscsabán. Az urnákban 316 pengő gyűlt össze, melyet gyermeknőpukonyájára javára fordít az egyesület.

* **Külföldi és hazai keserűvizek, gyermekpiskóták, kétszersültek** általában kaphatók Maczák Adám drogériájában.

— **Restaurálják a székesfehérvári királysírokat.** Székesfehérvár városának az a terve, hogy 1938-ra, Szent István király halálának 900. évfordulójára restauráltatja a székesegyházat és az Árpád-házi királyok hamvainak méltó elhelyezésére díszes sírmeleket létesít. A költségek egy részét az egyházmegye a hívek megadóztatásából óhajta előteremteni és a kereskedelmi minisztertől is kért a város hozzájárulást. A miniszter erre a célra 2500 pengő segélyt utalt ki a városnak.

— **Az első gáz- és bombabiztos ház Magyarországon.** Az egyik nagy újpésti építőipari cég a közeli hetekben egy hatemeletes, modern bérpalota építését fejezi be Budapesten. Ennek a bérpalotának az a nevezetessége, hogy ez lesz az első gáz- és bombamentes épület Magyarországon. A cég a közeljövőben Újpesten is megkezdte egy olyan bérpalota építését, melynek pin-céje gáz- és bombamentes lesz.

— **Petróleum után kutatnak Rába közben.** Még tavaly a Rábaközben geológiai méréseket végeztek az European Gas and Electric Comp. mérnökei, hogy olyan alkalmas helyet találjanak, ahol mélyfúrásokat végezhetnének petróleum után. A Kisrába partján fekvő Mihályi nagyközség mellett már meg is kezdődött a munka. Éjjel-nappal állandóan üzemben van a fúrótételep. Maximálisan 3500 méter mélységig tudnak fúrni. A legutóbbi napokban már 1170 méternél tartottak. A mérnökök számítása szerint 1500—2000 méter körül lehet remélni a petróleum megjelenését. Az eddig leeresztett csövek súlya mintegy 400 métermázsa. Az eddigi fúrás alatt már találtak gyenge gázt. Az amerikai vállalat eddig közel háromnegyedmillió pengő költséget el a miályi petróleumfúrásra. Az előirányzott összeg kétféle millió pengő körül mozog. Ha a várvárt petróleum felbukkan, ott a helyszínen fogja felépíteni a társaság a petróleumfinomító gyáruzetet. A petróleumkút kihasználására tizenöt éves engedélye van a magyar államtól, de ez alatt az idő alatt a haszon 28 százalékát fizetik bér fejében az államnak. A tizenöt év eltelté után a petróleumkút a magyar állam tulajdonába megy át.

— **Előretörték a kommunisták a párisi közsegítanási választásokon.** Párisból jelentik: A Szajna megyei közsegítanási választásokon 50 közül 29 mandátum a kommunistáknak jutott.

— **Lelőttek egy hírhedt budapesti betörőt.** Budapestről jelentik: Az éjszaka a Kertész utcai kereskedelmi iskola altisztje ellenőrző körútján az igazgatói irodában betörőt talált, ez azonban revolvert fogott rá. Kialtózásaira az ugyanott levő szavazatszedő küldöttség helyiségét őrző két rendőr üldözőbe vette a betörőt, aki felmenekült a padlásra, onnan a tetőre, majd a szomszéd ház tetőjére. Menekülés közben a betörő több lövést adott le a rendőrökre, akik viszonzották a lövéseket. A tűzharc során a betörőt golyó találta és holtan esett össze. Puskán János hírhedt kasszafuró volt a betörő.

— **Halálos vonatszerencsétlenség Keleten.** Shinkingból jelentik: Mandzsu forrásból származó jelentés szerint egy katonavonat kisiklott s több mint 100 orosz katonát meghalt, vagy megsebesült.

* **Aki friss és egészséges akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Közpórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József víz gyorsan, biztosan és enyhén hat s ezért kiváltságos a gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyagbetegek használatkészesen.**

— **A Magyar Könyv Napja.** „A Magyar Könyvnapnak nem kell propagandát csinálni vásári reklámeszközökkel. A Könyvnapon minden magyar ember legyen büszke arra, hogy nyelve és irodalma ilyen gyönyörű és hatalmas templomot épített a magyar lélek megmentésére.” Ezeket a sorokat abból a cikkből idézzük, amely az Új Idők mai számában jelent meg. Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapjában Csathó Kálmán máris nagy sikert aratott regényének folytatásában. Fertsek Ferenc, Babay József szép elbeszéléseiben, S. Bokor Malvin fordulatos költői regényében gyönyörködik az olvasó. Részletes beszámoló egy újszerű rejtvényről, ötletes, érdekes Ceruzajegyzetek, időszerű képek, népszerű rovatok egész sora sem maradt ki a művelt középosztály kedvelt hetilapjából, amelynek kiadóhivatala, Budapest, VI., Andrássy ut 16., bárkinék küld díjtalan mutatványsságot. Előfizetési ára negyedévre 6 pengő 40 fillér, egyes szám ára 50 fillér.

— **Karikásostorral akasztotta fel magát egy szolnoki leány.** Tarcza Erzsébet 22 éves szolnoki cselédleány egy karikásostorral felakasztotta magát. Szerencsére még idejekorán felfedezték tettét s levágták az ostorról a már kékülő leányt. Állapota azonban még mindig rendkívül súlyos.

— **Három havi fogházra ítélte a törvényszék Balog Esztert.** A közelmúltban írtuk meg, hogy a békéscsabai rendőrség elfogta Balog Eszter 22 éves bekési cselédleányt, aki volt gazdáját, Gönöczy Adorján és Bárány Sándorné békéscsabai lakosokat lopta meg és a lopott holmikat Békésen rokonnál helyezte el. Balog Eszter felett már ítélték is a gyulai kir. törvényszék egyes bírja, aki a megtevédt cselédleányt folytatólagosan elkövetett lopás vétségében mondta ki bűnösnek s ezért három hónapi fogházra ítélte.

— **Halt ember szívéből főzött orvosságot egy oláh asszony.** A temesvári törvényszék szombaton délelőtt érdekes ügyben hozott ítéletet. Temes megye egyik kis községében a rettenő nagy hőségűtől sokan megbetegedtek. Javasszszonyhoz fordultak, aki azt javasolta, hogy egy nemrégiben elhunyt halott szívet holdvilágos éjszaka vegyék ki. Ő majd abból orvosságot főz és meggyógyítja a beteget. Hat ember a tanácsot megfogadta és ki is ásta a nemrégiben elhunyt Gavos György holttestét. Szívet kivágták és odaadták a javasszszony-nak, aki kifőzte a szívet és a főzetet kiosztotta falu lakosai között. Az eredmény az volt, hogy negyvenen hullámérzésben meghaltak. A törvényszék a javasszszonyt és a sirhat megszenteltelenítőjét egy-egy havi elzárásra ítélte.

— **Meghívó.** A Békéscsabai Községi Polgári leányiskola 1929—30 ban IV. a) osztályt végzett növendékei, 1935. június 16 án d. e. 11 órakor, az iskola tornatermében 5 éves találkozó tartanak, melyre az iskola tanárikarát és osztálytársait ezúton is meghívják.

— **Találtak** egy keztyűt, egy pénz-tárcát, egy női sapkát és egy női szvettert. Igazolt tulajdonosaik a rendőrkapitányság 14-es számú szobájában átvehetik.

— **A halálraítélt Szabadság-téri bankrablók a Tábla előtt.** Budapestről jelentik: A királyi ítélőtábla ma kezdte meg a halálraítélt Szabadság-téri bankrablók, Radovics László, Szepesi László és Tari Nándor bűnügyének tárgyalását. A tárgyalás az iratok ismertetésével kezdődött.

— **Ezen a héten a Badies és Radó gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot.**

Mozi

Fehér asszony a pokolban

Bemutatja a Csaba Mozi június 3-4 én. A dzsungel mélyén, a pizkosvizű folyón, egy furcsán primitív, emeletes yacht horgonyoz. Ez a fellegvára Pinnak, a kereskedőnek. Ő a „folyók királya”, ővé az egész sziget, őt szolgálják a maláji szolgák, csak úgy, mint az a néhány európai, aki a fegyházak elől menekült Prin szolgálatába. Kísértesies csend ül az egész tájon, csak a benszülöttek állandó, tompa dobverése hallatszik meszszirol. Ebbe a környezetbe hoz magának fehér asszonyt Prin... A nagyon művészi. Mert Print Chasles Laughton játssza, ez a zseniális alakító művész, aki ezúttal ismét rendkívülit produkált. Ez a felbodorított hajú, piperkóc figura, kis kegyetlen, kaján nevetéseivel, leselkedő aljas pillantásaival, kísértesiesen élethű. A film végén, mindenkitől elhagyatva, pokert játszik egyetlen társával, akit már halálra sebzett a lázadó benszülöttek mérgezett nyila. Már csak ezért a jelenetért is meg kell nézni a filmet.

Irodalom

A reformiljuság Breviáriuma

Szekfű Gyula: A mai Széchenyi. Ara kartonkötésben P. 3.80.

Sokan emlegetik Széchenyit, talán ma többen, mint valaha. Egymást érik nemcsak a róla szóló tanulmányok és könyvek, de a töle való, eddig kiadatlan iratok mammut kötetei is. Azonban a kommentárok csak magyarázhatják, de nem pótolhatják az eredetit; a hátrahagyott iratok pedig inkább csak a szakember számára valók.

Szobor lett Széchenyiből, merev, életteien anyag a csupa élet, csupa cselekvés, csupa mozgás emberéből. Ideje már, hogy a művelt magyarság meglássa a szobor helyett ezt az élő embert és meghallgassa a kommentárok helyett az ő tulajdon szavát.

Széchenyi a világ egyik legtöbbet író embere volt. Lehetetlenség lenne és kívánatos sem volna összes írásait válogatás nélkül bocsájtani a magyar olvasó elé. Elkerülhetetlen nála a kiválasztás és elengedhetetlen a magyarázat.

Erre a munkára bizonyára az egész művelt magyarság egyetlen embert tart hivatottnak: Szekfű Gyulát. Neki van amúgy is legnagyobb része abban, hogy ma Széchenyi renaissance-át éli és benne

A kiadásért felelős Uhrin János.

van meg kétségkívül a legtöbb irói képesség is arra, hogy a halott Széchenyi-szoborba életet lehellen.

Az ő művészi keze legalkalmasabb arra, hogy Széchenyi írásából kerek egészet formáljon, úgy, hogy abból világosan álljon az olvasó előtt mindaz, ami lényeges Széchenyi csodálatos eszmevilágából és háttérben maradjon mindaz, ami írásában lényegtelen.

A Magyar Könyvnapra ennél legtöbb és idősebb könyvet kiadni alig lehetne.

Veszélyben

a CsMAV alosztálybajnoksága,

miután a déli kerület felebbviteli bizottsága szombati ülésén megsemmisítette a csabai egyesbírő által a BTE—GyAC 3:1-es bajnoki meccsnek két és fél perccel labda hiánya miatt korábban abba maradt bajnoki mérkőzés eredményét és annak újra játszását rendelte el. A MAV azonnal panasszal élt az MLSz országos tanácsához.

A Törekvés nagyszerű formában győzte le a MAFC-ot.

Az eredeti sorsolás szerint a vasárnapi fordulónak kellett volna az utolsónak lenni, azonban a korai szezonkezdést megnyújtotta a bajnokság terminusát, miután több mérkőzés időközben nem volt meg tartható. Már tegnap is sor került korábbról elhalasztott mérkőzésre.

A csabai csapatok közül tegnap csupán csak a Törekvés játszott és hétközi meccse ellenére nagyszerű formában intézte el a MAFC csapatát. Legújabb győzelmével előre rukkolt a hatodik helyre.

Eleken az ETC a CASS-t látta vendégül és azt élvezetes játékkal verte meg. Az ETC a kiesési zónába kerülése ellen is küzdött.

Gyulán a GyTE az OMTK-val játszott. A mérkőzés helyenként durvának bizonyult.

Eredmények: Törekvés—MAFC 5:2, ETC—CASS 3:0, GyTE—OMTK 3:1. — Kövérek—Soványak 2:1.

10. honvédegyalozezred válogatott—CsAK kombinált 6:2 (2:2).

Bíró: Nánássy. A helybeli gyalogezred válogatottja tegnap újabb mérkőzéssel készült a héten Szegeden sorrakerülő hadsereg bajnoki meccsére. A legutóbb látottak után határozottan állítjuk, hogy a katonaválogatott napról-napra javul. Olyan lövéseket engedtek meg csatárai, amelyek díszére váltak volna sok válogatott játékosnak is. Ezek után nagy érdeklődéssel várjuk a héten sorra kerülő meccsüket.

Profiliga.

Befejeződött az utolsó profi-bajnokság, miután az ősszel már a Nemzeti Bajnokság-ért küzdenek

a legjobb magyar csapatok. Eredmények: Ujpest—Ferenéváros 0:0, Hungária—Attila 3:1, III. ker.—Phóbus 4:0, Kispeszt—Booskai 2:1. Bajnok az Ujpest, 2. Ferenéváros, 3. Hungária, 4. Szeged FC.

VIVÁS

Tör- és kardvívótanfolyam Békéscsabán.

Már hírt adtunk arról, hogy Schlotzer Gáspár, a MAC kiváló vívómestere 3 hónapos tör- és kardvívó tanfolyamot tartana Békéscsabán, ha kellő számú jelentkező volna. Több oldalról érkezett érdeklődésre ezúton is közöljük, hogy a kurzuson kezdők is résztvehetnek, sőt Csaba vívósportja szempontjából kívánatos volna, ha minél számosabb kezdő jelentkezne a tanfolyamra, hogy ezzel is növelje e nemes sport barátainak és művelőinek táborát, amellyel pedig minél többen jelentkeznek, annival kevesebbe kerül az egy személyre kontemplált részvételi díj. Jelentkezni Wiski Lajosnál (Andrássy-úti Wiski-kereskedés), Rózsa Bélánál (Andrássy-út 25. sz.) lehet.

BOX

14:2 aranyban győztek

a tartalékos budapesti vasutas öklívívők a csabai vasutasok ellen a vasutas csapatbajnokságok során.

A KÖRÖSVIDÉK

KÖNYVUDONSÁGAI:

- Kosztolányi Dezső: Összegyűjtött költeményei, 1907—1935. 4.80
- Vass Albert: Farkasverem. 3.75
- Makkai Sándor: Az élet kérdései. 6.—
- Dr. Kray István: A kabinetiroda szolgálatában a világháború alatt. 3.40
- Schalóm Asch: Moltke a tolvaj. 3.60
- Margueritte: Minden az aranyért. 2.—
- H. G. Wells: A szenvedélyes barátok. 2.80
- Roger Vercei: Conan kapitány. Fűzve 1.50, kötve 2.40
- Horváth János: Az irodalmi műveltség megoszlása. 9.60
- Papp J. Ottó: A jövő háborúja. 3.—
- Michael Solochow: A csendes don. 3.90
- Valentin Katajev: Hajrá! 4.80
- Bíró József: A modern grafológia. 3.80
- Essod Bey: Mohamed. 3.60
- Térey Sándor: A föld lelke. 2.40
- Galsworthy: Virágzó vadon. 5.—
- Herczeg Ferenc: Huszonhat elbeszélés. 4.50
- Duhamel: Két ember. 3.80
- Jean Schjumberger: A család. 4.60
- Benito Mussolini: Arnaldo Mussolini élete. 2.—
- Móricz Zsigmond: A Galambpapné. 2.70
- Babay József: Rózsafabot. 3.60
- Booth Tarkington: Lányok és asszonyok. 3.80
- Athenaeum 2 Pengős regényei
- Hergesheimer: Az estélyi ruha.

Rádió

A rádió keddi műsora:

6.45: Torna. 7.00: Hanglemezek. 10.20: «Budavár bevétele 1949-ben.» Irla és felolvassa Mesterházy Jenő. 10.45: Tíz perc egészségügy: a szaglásról. 12.05: Banda Marci és cigányzenekara. 1.30: Neogrady-Keleti Magda zongorázik, Pilyinyi Erzsébet énekel. 4.10: Asszonyok tanácsadója. 5: József Ferenc dr. kir. herege előadása: «A Balaton ismertetése.» 5.30: A Szilágyi Erzsébet leányliceum énekkara. 6.10: Francia nyelvtanítás. 6.40: Bertha István szalonzenekara. 7.10: «Tiszántúli Ipari Vásár.» Dr. Radó Rezső kamarai főtitkár előadása. 7.50: A Színművészeti Akadémia végzett növendékeinek előadása. «Szerelmes jelenetek.» 9.20: Hanglemezek. 9.50: Radnai Miklós dr. előadása: «Az opera lényege és hivatása.» 10.20: Kálmán Oszkár énekel. 11: Gedényi Mihály francia nyelvű előadása. 11.15: Kurina Simi és cigányzenekara. — Budapest II.: 6.05: Hanglemezek. 7.15: Mezőgazdasági félóra. 7.55: A 2. honvédegyalozezred zenekara. 9.45: Kertész Miklós jazz-zenekarának műsora.

Tőzsde

Valuták:

Angol font	16'60—16'90
100 Dollár	336'80—340'80
100 Hollandi forint	228'80—230'80
100 Német márka	136'00—137'60
100 Cseh korona	14'15—14'35
100 Dinár	7'80—8'30
100 Lira	29'90—30'25
100 Francia frank	22'30—22'50
100 Svájci frank	110'70—111'65
100 Lei	3'20—3'30

Gabonaárak:

77 kg. tv. buza	16'80—17'10
78 kg. tv. buza	16'95—17'25
79 kg. tv. buza	17'10—17'40
80 kg. tv. buza	17'20—17'55
Rozs	11'70—11'85
Tengeri	12'80—13'00
Korpa	11'60—12'70
Zab	13'50—13'70
Sőrárpa	16'75—17'25

Készárú piac:

Az irányzat jól tartott, forgalom élénk. Az előző napi arakhoz viszonyítva buza 15, rozs 30 fillérrel jobb mázsánként.

Határdező piac:

Irányzat szilárd, forgalom csendes.

Ferenévárosi sertésvásár:

Árak: fiatal koszár 48—56, közép 64—68, nehéz 72—74

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára tíz szög hétköznap 40 fillér, vasár- és ünnepnap 60 fillér. Vasárnap hetfével szedett szó duplán számít. Kérjük vidéki hirdetőinket, hogy a hirdetés árát a szöveg beküldésével egyidejűleg beküldésük szíveskedjenek. A hirdetések ára postabélyegben is beküldhető.

Verbőczy-utcában **üzletfelyiség** azonnal **kladó.** Bővebbet dr. Szeberényinél. 2804

Akácát, vagy egyéb tüzfát kisebb nagyobb mennyiségben veszek. Békési-ut 23. 2853

Bérkeltetést újra **megkezdtem.** Bohus. Jókai-u. 72.

Elvesztett egy fehér **selyempiacsi** (him). Megtalálójra, vagy a nyomra vezető értesítését kérem jutalom ellenében Kistabán-u. 29 szám alá.

Kiadja és nyomtatja a **Körösvidéki Rt.**

BÉKÉSCSABAIK TALÁLKOZÓHELYE AZ

SÜRGÖNYCIM: „HOTELIST.”

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

SÜRGÖNYCIM: „HOTELIST.”

BUDAPEST, V., PODMANICZKY-UTCA 8.

Nyugati pályaudvar mellett. Telefon: (Interurban) 202—43, 294—34.

Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda. Minden szobában központi fűtés, hideg, meleg folyóvíz és telefon. Lift. Szállodában kávéház, cukrászda és fodrászterem. A keleti pályaudvartól közvetlen villamosösszeköttetés 2. és 46-os kocsikkal.